

5.B.1
VOORTGANGSRAPPORTAGE 1E HELFT
2015

OPDRACHTGEVER

Boundary FL-Groep
F.L. Liebrechts B.V.
Bodex Milieu B.V.
Shipcon B.V.

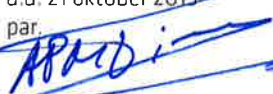

MIDDELBEERS
Rapportnr.:
Status:
Versie:

27 juli 2015
CO2.121015/VR1/ati.03
Definitief
03

OPGESTELD:

ing. A.P.M. Timmer
KAM-coordinator
d.d. 21 oktober 2015
par.

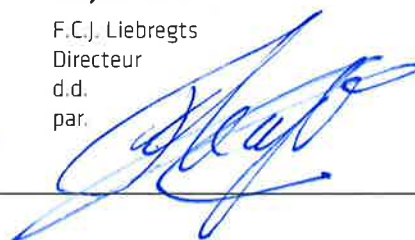
GECONTROLEERD:

J. Bujs
Hoofd bedrijfsbureau
d.d. 21-10-15
par.

VRIJGEGEVEN

F.C.J. Liebrechts
Directeur
d.d.
par.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	4
1.1	Algemeen	4
1.2	verwijzingsmatrix	4
1.3	Opbouw van het rapport	5
2	Basisgegevens	6
2.1	Beschrijving van de organisatie	6
2.2	Verantwoordelijkheden	7
2.3	Basisjaar	7
2.4	Rapportageperiode	7
2.5	Verificatie	7
3	Afbakening	8
3.1	Organisatorische grenzen	8
3.2	Operationele grenzen	8
3.3	Projecten met gunningsvoordeel	9
3.4	Niveau prestatieladder	9
4	berekeningsmethodiek	10
4.1	Inleiding	10
4.2	Actuele berekeningsmethodiek en emissiefactoren	10
4.3	Berekening / allocatie van emissies binnen projecten met gunningvoordeel	10
4.4	Wijzigingen berekeningsmethodiek	12
4.5	Herberekening basisjaar & historische gegevens	12
4.6	Uitsluitingen	12
5	analyse van de voortgang	13
5.1	Herberekening basisjaar en historische gegevens	13
5.2	Directe en Indirecte emissies	13
5.3	Trends	14
5.4	Voortgang reductiedoelstellingen	14
5.5	Onzekerheden	15
5.6	Medewerker bijdrage	15
6	Voortgang overige vereisten	16
6.1	Meest materiële scope 3 emissies	16
6.2	Ketenanalyse (4.A.1)	16
6.3	Emissie inventaris A-aanbieders (5.A.2)	17
6.4	CO ₂ -emissie reductieprogramma (5.C.1)	17
6.5	Deelname sectorinitiatief (3.D.1)	18
6.6	Publicatie website	19

- Tabel 1: Wijzigingstabel
Tabel 2: Verwijzingsmatrix Periodieke rapportage en § 7.3 uit de ISO 14064-1
Tabel 3: Reductiemaatregelen project KGT
Tabel 4: Reductiemaatregelen project Philipsdam
Tabel 5: Reductiemaatregelen project Pieterspolder

Tabel 1: Wijzigingstabel

Versie	Datum	Status	Wijzigingen door	Omschrijving wijziging
03	21-10-15	definitief	ing. A.P.M. Timmer	In paragraaf 4.3 zijn de uitgevoerde CO ₂ -reductiemaatregelen in de projecten opgenomen
03	21-10-15	definitief	ing. A.P.M. Timmer	In paragraaf 5.2 is een splitsing toegevoegd in de scope 1 en 2 emissies van de emissie-inventaris
03	21-10-15	definitief	ing. A.P.M. Timmer	In paragraaf 5.2 is voor de projecten een splitsing toegevoegd in de scope 1, 2 en 3 emissies

1 INLEIDING

1.1 ALGEMEEN

Als onderdeel van haar implementatie van de CO₂-Prestatieladder rapporteert de FL-Groep elk halfjaar over haar CO₂-emissie, maatregelen en voortgang op de reductiedoelstellingen.

Deze periodieke voortgangsrapportage beschrijft de volgende aspecten:

- een analyse van de CO₂-emissie over de eerste helft van 2015;
- de voortgang op reductiedoelstellingen door analyse van trends;
- eventuele wijzigingen in de berekeningsmethode.

Het opstellen van de periodieke voortgangsrapportage is onderdeel van de stuurcyclus binnen het energiemanagementsysteem dat in het kader van de CO₂-prestatieladder is ingevoerd. Deze stuurcyclus staat beschreven in het Kwaliteitsmanagementplan (4.A.2).

1.2 VERWIJZINGSMATRIX

Deze periodieke voortgangsrapportage beschrijft alle zaken zoals beschreven in § 7.3 uit de ISO 14064-1. Een verwijzingsmatrix is in tabel 1 weergegeven.

Tabel 2: Verwijzingsmatrix Periodieke rapportage en § 7.3 uit de ISO 14064-1

Onderdeel	§ 7.3 ISO 14064-1	Periodieke rapportage
A	description of the reporting organization	§ 2.1
B	person responsible	§ 2.2
c	reporting period covered	§ 2.4
d	documentation of organizational boundaries	§ 3.1
e	direct GHG emissions, quantified separately for each GHG, in tonnes of CO ₂ e	§ 5.2
f	a description of how CO ₂ emissions from the combustion of biomass are treated in the GHG inventory	§ 4.6
g	if quantified, GHG removals, quantified in tonnes of CO ₂ e	§ 4.6
h	explanation for the exclusion of any GHG sources or sinks from the quantification	§ 4.6
i	energy indirect GHG emissions associated with the generation of imported electricity, heat or steam, quantified separately, in tonnes of CO ₂ e	§ 5.2
j	the historical base year selected and the base-year GHG inventory	§ 2.3 + § 5.1
k	explanation of any change to the base year or other historical GHG data, and any recalculation of the base year or other historical GHG inventory	§ 4.5 + § 5.1
l	reference to, or description of, quantification methodologies including reasons for their selection	§ 4.2
m	explanation of any change to quantification methodologies previously used	§ 4.4
n	reference to, or documentation of, GHG emissions or removal factors used	§ 4.2
o	description of the impact of uncertainties on the accuracy of the GHG emissions and removals data	§ 5.5
p	a statement that the GHG report has been prepared in accordance with this part of ISO 14064	Inleiding

q	a statement describing whether the GHG inventory, report or assertion has been verified, including the type of verification and level of assurance achieved	§ 2.5
---	---	-------

1.3 OPBOUW VAN HET RAPPORT

De algemene basisgegevens voor de totstandkoming van de onderhavige rapportage wordt beschreven in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 wordt afgebakend welke onderdelen binnen de organisatie zijn meegenomen. De bijbehorende berekeningsmethodiek wordt aansluitend beschreven in hoofdstuk 4. Tenslotte is in hoofdstuk 5 ingegaan op de analyse van de voortgang.

2 BASISGEGEVENS

2.1 BESCHRIJVING VAN DE ORGANISATIE

Afgelopen periode zijn er uiteenlopende projecten in uitvoering geweest. Een beschrijving van de belangrijkste activiteiten zijn als volgt samen te vatten:

F.L. Liebregts B.V.

- nat: 77,7%
- droog: 20,8%
- overig: 1,5%

Shipcon B.V.

- scheepsbouw 95%
- constructie 5%

Bodex milieu B.V.

- bodemonderzoek 36%
- partijkeuringen 27%
- milieukundige begeleiding 15%
- advies 22%

Werken nat:

- Willemsunie - Oml. Zuid-Willemsvaart;
- Eemshaven - Beatrixhaven fase 3;
- CoVo (Cortenoever - Voorsteklei);
- KGT (Kanaal Gent - Terneuzen);
- Spui - Oud Beijerland;
- NVO (Natuur Vriendelijke Oevers);
- Philipsdam Zuid;
- Pieterspolder
- Zutphen Noorderhaven.

Werken droog:

- Tilburg Koolhoven;
- Berkel Enschoot BRM / WRM;
- N33 Poort van Noord Assen/Veendam;
- N261 ombouw Waalwijk - Tilburg;
- Beveren Zandvliet;
- A27 Almere;
- Bavelse Berg Breda;
- Golfbaan The Duke Nistelrode;
- Langshaven Bressers Tilburg.

2.2 VERANTWOORDELIJKHEDEN

Verantwoordelijke voor de stuurcyclus is de KAM-coördinator. Hij draagt dan ook zorg voor het halfjaarlijks opstellen van de Emissie-inventaris. Controle vindt plaats door het hoofd bedrijfsbureau. Uiteindelijk heeft de directeur de eindverantwoordelijkheid.

2.3 BASISJAAR

Het basisjaar is 2011.

Om een goede vergelijkingsbasis tussen het gerapporteerde jaar en het basisjaar te kunnen blijven garanderen wordt bij een wijziging van de conversiefactoren het basisjaar herberekend.

Het herberekende basisjaar, zoals verwoord in de voorgaande voortgangsrapportage, is ongewijzigd.

2.4 RAPPORTAGEPERIODE

Deze periodieke rapportage beschrijft de CO₂-emissies over de eerste helft van 2015. Als basis voor de onderhavige rapportage heeft de voortgangsrapportage over 2014 (d.d. 27-07-15) gediend.

2.5 VERIFICATIE

De emissie inventaris is niet geverifieerd.

3 AFBAKENING

3.1 ORGANISATORISCHE GRENZEN

Voor de CO₂-Prestatieladder worden de volgende organisatieonderdelen meegenomen binnen de organisatorische grenzen:

- F.L. Liebregts B.V.
- Bodex Milieu B.V.
- Shipcon B.V.

Er zijn dus geen onderdelen uitgesloten.

3.2 OPERATIONELE GRENZEN

Bij het bepalen van de operationele grenzen wordt onderscheid gemaakt tussen Scope 1, 2 & 3 categorieën. In de scope-indeling van de CO₂-Prestatieladder houdt dit het volgende in:

- Scope 1 is alle directe CO₂-emissie van onze organisatie.
- Scope 2 is alle indirecte CO₂-emissie die direct te beïnvloeden is, namelijk emissie door elektriciteit, vliegreizen en zakelijke kilometers met privéauto's.
- Scope 3 is alle overige indirecte emissie.

Als onderdeel van het energiemanagementsysteem wordt een Energiebeoordeling (2.A.3) actueel gehouden dat de energiegebruikers binnen de organisatie beschrijft en een overzicht geeft van de emissiebronnen. Als er binnen de organisatie door veranderde organisatiegrenzen of de aankoop van nieuwe kapitale goederen sprake is van nieuwe emissiestromen dan worden het Energiebeoordeling en de Emissie-inventaris aangepast.

De wijzigingen binnen de emissiestromen in het afgelopen halfjaar zijn:

Aangekocht materieel:

- 1x nieuwe buldozer Caterpillar D6n stage 4 intrem;
- 1x nieuwe bedrijfswagen Renault Megane A-label;
- 2x nieuwe bedrijfswagen Skoda octavia 1.6 tdi greenline;
- 1x nieuwe kraan Caterpillar 320E (inclusief 4x led werklampen);

Aanpassingen materieel:

- Anti-lek-rij-vloeistof om kapotte banden te voorkomen op de diepladers (dit houdt in dat de bandenspanning constant blijft waardoor met de juiste spanning veel minder warmte gecreëerd wordt).
- Hitachi KH150 voorzien van 6 led werklampen van 30 watt (vervanging van 5 werklampen van 70 watt).

Aanpassingen kantoor en werkplaats:

- Aanschaf elektrische apparatuur: Canon printer 'Energy Star';
- Aanschaf elektrische apparatuur: Canon printer 'Energy Star';
- Vervanging buitenlamp opslagloods (3x12 Watt i.p.v. 3x80 Watt);
- Vervanging buitenlamp werkplaats (2x12 Watt i.p.v. 2x150 Watt).

De actuele emissiestromen binnen de operationele grenzen zijn:

Scope 1:

- Aardgas verwarming bedrijfsgebouwen;
- Propaangas keten;
- Brandstofverbruik bedrijfswagens;
- Brandstofverbruik materieel;
- Smeeroliën bedrijfswagens en materieel;
- Lasgassen.

Scope 2:

- Elektriciteit bedrijfsgebouwen;
- Gedeclareerde zakelijke kilometers privé-auto's;
- Koude middelen airco.

Scope 3:

- onderaannemers
- stortsteen;
- staal;
- betonproducten.

3.3 PROJECTEN MET GUNNINGSVOORDEEL

In deze periode zijn de volgende projecten met gunningsvoordeel actief en vormen onderdeel van deze rapportage:

- Kanaal van Gent naar Terneuzen;
- Glooiing Philipsdam;
- Sint Pieterspolder, Nieuw Olzendepolder en de Emanuelpolder.

3.4 NIVEAU PRESTATIELADDER

Als FL-Groep zijnde zijn we gecertificeerd op het hoogste niveau (niveau 5) van de CO₂-prestatieladder. De gehouden externe audits door de certificerende instelling hebben plaatsgevonden op 9 en 21 oktober 2014.

De volgende externe audits door de certificerende instelling staan gepland en wel op 19 t/m 21 oktober a.s. Tevens zal er een werkplekinspectie plaats vinden op één of meer van bovengenoemde projecten.

4 BEREKENINGSMETHODIEK

4.1 INLEIDING

Het opstellen van de Periodieke rapportage is onderdeel van het Energiemanagementsysteem dat in het kader van de CO₂-prestatieladder is ingevoerd. Om deze reden is het meest recente Handboek CO₂-prestatieladder zoals uitgegeven door de Stichting Klimaatneutraal Aanbesteden & Ondernemen (SKAO) leidend binnen de berekeningsmethodiek.

4.2 ACTUELE BEREKENINGSMETHODIEK EN EMISSIEFACTOREN

Het meest recente Handboek CO₂-prestatieladder zoals uitgegeven door de SKAO vormt de basis voor de berekeningen binnen elke Periodieke Rapportage. Met ingang van Handboek 3.0 staan de CO₂-emissiefactoren (de nieuwe term voor conversiefactoren) niet langer in het Handboek maar op de website www.co2emissiefactoren.nl. Door voortschrijdend inzicht en technologische ontwikkelingen zijn de meeste factoren gewijzigd.

4.3 BEREKENING / ALLOCATIE VAN EMISSIES BINNEN PROJECTEN MET GUNNINGVOORDEEL

Kanaal van Gent naar Terneuzen

De gunning dateert van 19 november 2013, waarbij het ambitieniveau 5 is uitgesproken. Om dit te realiseren is een CO₂-projectplan opgesteld, d.d. 2 september 2014. Na gunning is gestart met het ontwerp. Nu een jaar later is de uitvoering gestart per 9 september 2015.

Momenteel wordt het tussentijds CO₂-projectplan opgesteld. Enerzijds bevat deze rapportage een evaluatie, oftewel hoeveel CO₂ is er bespaard door het ontwerp te optimaliseren (minder toepassing van staal). Anderzijds wordt de nieuwe emissie-inventaris vastgelegd, waarmee er een nulsituatie is voor de uitvoering. De eerste drie maanden van uitvoering zullen in het teken staan van het doorvoeren van de maatregelen en het beoordelen van de effectiviteit hiervan.

Uitgevoerde maatregelen in de ontwerpfase betreffen:

Tabel 3: *Reductiemaatregelen project KGT*

Nr.	Potentiele maatregel
1	Koud gewalste damwand planken toepassen in plaats van warm gewalste planken
2	Door een geotechnisch bedrijf de ondergrond laten onderzoeken of dat de draagkracht van de grond lichtere planken kan verdragen.
3	Daar waar wrijggordingen wordt vervangen deze zo veel mogelijk vervangen voor Hakorit (gerecycleerd kunststof)
4	In de ontwerpfase een kantoor in middelbeers en niet op de projectlocatie (besparing brandstof)
5	Hergebruik van vrijkomend hout in bijvoorbeeld SC07
6	Werkterrein niet nieuw realiseren, maar gebruik bestaand terrein

Glooiing Philipsdam

Zoals reeds in de vorige voortgangsrapportage beschreven is het project 'Verbeteren Glooiing Philipsdam' uitgevoerd in de periode van 2 maart 2015 t/m 5 juni 2015. Om het ambitieniveau 5 te realiseren en aantoonbaar te maken is binnen het project een CO₂-projectplan opgesteld, d.d. 1 april 2015. Op basis van dit plan zijn projectspecifieke maatregelen geïnventariseerd en doorgevoerd. De resultaten zijn verwoord in een CO₂-projectevaluatie (rapport met kenmerk FL U14070_6.8_WPD_3.0, d.d. 25-09-15).

In het CO₂-projectplan was er een doelstelling geplaatst om de CO₂-uitstoot met 5% te verminderen. De te verwachten uitstoot (basis CO₂-footprint) was berekend op 1.372 ton CO₂. In de berekening zat echter een storende fout, door het aantal werk- en draaiuren niet om te rekenen naar km en/of liter. In de nieuwe aangepaste berekening is de verwachte uitstoot bijgesteld naar 1.376 ton CO₂.

De werkelijke totale uitstoot (scope 1, 2 en 3) is berekend op 1.175 ton CO₂. Wanneer deze gegevens worden vertaald naar een reductie blijken wij met alle maatregelen op een reductie van 14% ten opzichte van het vooraf verwachte uitstoot.

Uitgevoerde maatregelen betreffen:

Tabel 4: Reductiemaatregelen project Philipsdam

Nr.	Potentiele maatregel
1	Fuel save tanken op het werk waardoor er een schonere verbranding plaatsvind
2	Kantelwerk voorstellen in dwarsprofiel 3
3	Inbrengen van de breuksteen direct op de glooiing vanuit het schip
4	Werken conform 'Het nieuwe draaien'

De uitstoot op dit werk blijkt dus uiteindelijk lager te zijn dan de vooraf geraamde basis CO₂-footprint. Dit is te verklaren door onder andere een efficiënt ontwerp. Het bepalen van de machine uren blijft een uitdaging en is bij dit werk op diverse plekken meer dan vooraf bepaald. Door het juist inkopen en toepassen van materialen is de reductie toch bereikt.

Sint Pieterspolder, Nieuw Olzendepolder en de Emanuelpolder

Het project is bijna afgerond. De werkzaamheden zijn gestart op 16 maart 2011 en zullen medio november eindigen). Om te voldoen aan het ambitieniveau 5 is een CO₂-projectplan opgesteld, d.d. 7 april 2015. Vooruitlopend op de oplevering van het project (de uitvoeringswerkzaamheden zijn reeds afgerond) is er een concept CO₂-projectplan opgesteld (rapport met kenmerk FL U14070_6 8_CO2 Evaluatie, d.d. 07-10-15).

De werkelijke totale uitstoot (scope 1, 2 en 3) is berekend op 13.600 ton CO₂. In het projectplan is er een doelstelling geplaatst om de CO₂-uitstoot met 5% te verminderen. De te verwachten uitstoot (basis CO₂-footprint) was berekend op 13.149 ton CO₂.

Wanneer deze gegevens worden vertaald naar een reductie blijken wij met alle maatregelen op een reductie van 4% ten opzichte van het vooraf verwachte uitstoot. De uitstoot op dit werk blijkt uiteindelijk net iets lager te zijn dan de vooraf geraamde basis CO₂-footprint.

Uitgevoerde maatregelen betreffen:

Tabel 5: Reductiemaatregelen project Pieterspolder

Nr.	Potentiele maatregel
1	Fuel save tanken op het werk waardoor er een schonere verbranding plaatsvind
2	Aanbrengen Geocrete waterremmende onderlaag
3	Klei is onbekend bij aanbesteding tijdens uitvoering definieve keuren op geschiktheid
4	Werken conform 'Het nieuwe draaien'

De grootste besparing is gerealiseerd door een efficiënt ontwerp en medewerking van opdrachtgever bij het toepassen van innovatieve duurzame oplossingen.

Het bepalen van de machine uren blijft een uitdaging en is bij dit werk op diverse plekken meer dan vooraf bepaald.

Door het juist inkopen en toepassen van materialen is de reductie toch bereikt. Met name is er gereduceerd door het aanbrengen van de Geocrete waterremmende onderlaag:

Ter plaatse van waar de betonzuilen werden geplaatst diende een waterremmende onderlaag te worden aangebracht. Deze waterremmende onderlaag zou bestaan uit nieuw aan te brengen materiaal circa 50.000 ton en het verwijderen en storten van de bestaande onderlaag. Het verwijderen van de bestaande onderlaag en het storten hiervan zou een aanzienlijk aandeel zijn in het transport. Eveneens geldend voor het nieuw invoeren van de waterremmende onderlaag. Deze handeling is nu voorkomen door het toepassen van een stabilisator in de huidige onderlaag. Dit is gemengd met de bestaande onderlaag waardoor conform de eisen een waterremmende onderlaag ontstond. Hierdoor is geen restproduct afgevoerd en geen nieuw product aangevoerd.

Opwaardering N261

Welleswaar geen project met CO₂-gunningsvoordeel, maar toch de moeite waard om te vermelden dat ook hier de CO₂-gedachten worden meegenomen:

Transport 15.000 m³ in één weekend, waarbij transportbewegingen over de openbare weg. Iedere vrachtwagen zou een afstand afleggen van 6 km. Dit betekend met een gemiddelde vracht van 18 vaste m³ (vaste auto's) dat er 833 vrachten worden gereden met een bijbehorende afstand van 5.000 km.

Verbeterplan: Rijden met tractor en 3-assers; Binnendoor waardoor de afstand 2,5 km werd per greden afstand. Dit betekend met een gemiddelde vracht van 15 vaste m³ dat er 1000 vrachten worden greden met een bijbehorende afstand van 2.500 km. Een bijbehorende pluspunt was het feit dat het verkeer altijd doorgang kon vinden. Bij het eerste plan werd het verkeer namelijk 833 keer stil gezet zodat de vrachtwagen kon invoegen op de openbare weg.

4.4 WIJZIGINGEN BEREKENINGSMETHODIEK

Naar aanleiding van de nieuwe versie van het handboek CO₂-prestatieladder versie 3.0, d.d. 10 juni 2015 is reeds in voorgaande voortgangsrapportage de emissiefactoren aangepast.

4.5 HERBEREKENING BASISJAAR & HISTORISCHE GEGEVENS

Er heeft geen herberekening plaatsgevonden.

4.6 UITSLUITINGEN

Er zijn geen uitsluitingen.

Er heeft in de afgelopen periode geen opname van CO₂ plaatsgevonden binnen de bedrijfsactiviteiten.

Er is in de afgelopen periode geen gebruik gemaakt van biomassaverbranding.

5 ANALYSE VAN DE VOORTGANG

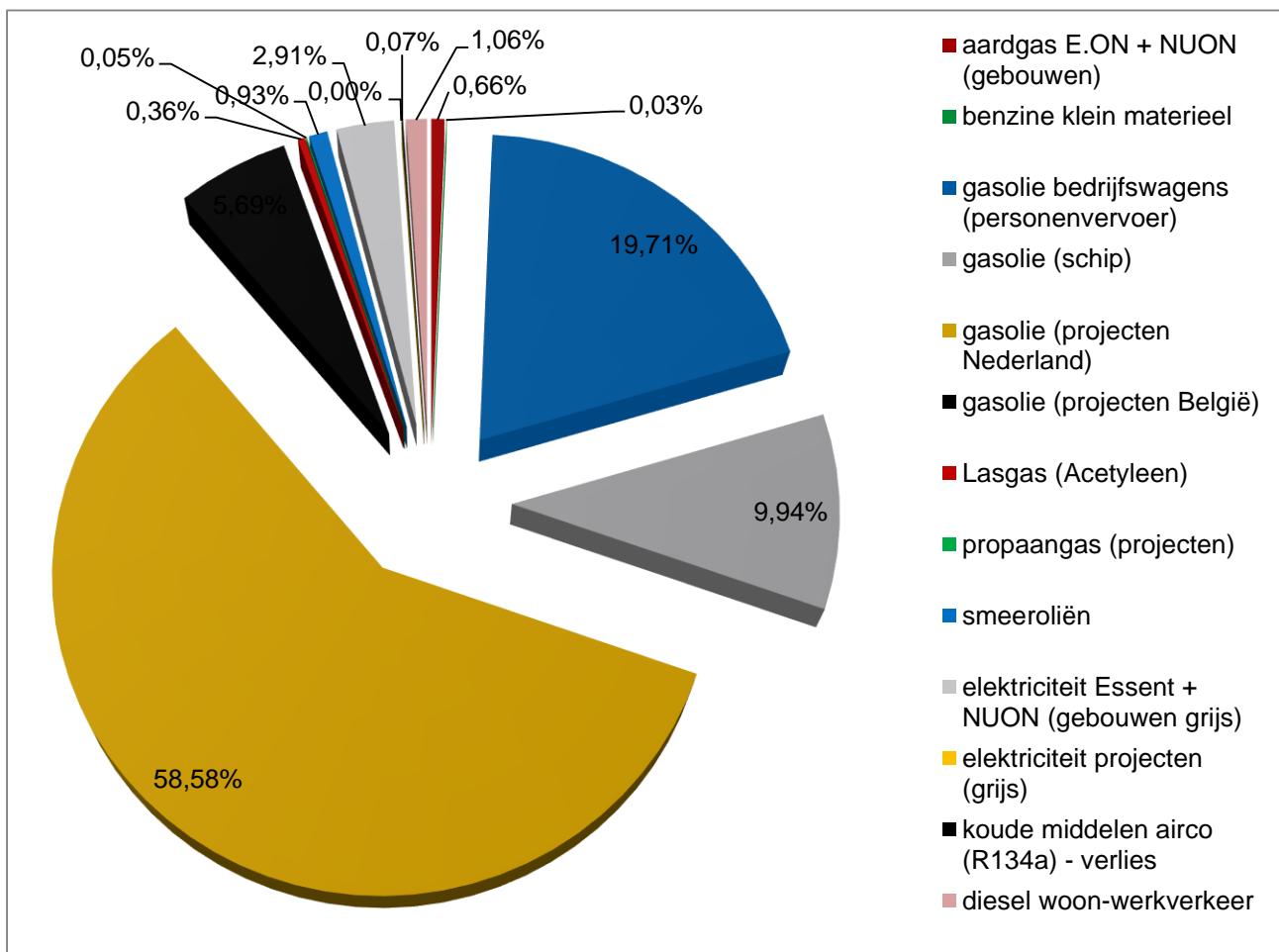
5.1 HERBEREKENING BASISJAAR EN HISTORISCHE GEGEVENS

Er heeft geen herberekening plaatsgevonden. De reeds herberekende emissie-inventarissen van de afgelopen jaren zijn als volgt:

- basisjaar 2011: 10.501 ton CO₂;
- jaar 2012: 8.799 ton CO₂;
- jaar 2013: 6.708 ton CO₂;
- jaar 2014: 7.990 ton CO₂.

5.2 DIRECTE EN INDIRECTE EMISSIES

In de 1^e helft van 2015 bedroeg de CO₂-emissie van de totale FL-Groep 2.835 ton CO₂ (scope 1 en 2-emissies, respectievelijk 2.720 ton en 115 ton CO₂).

Figuur 1: Cirkelgrafiek emissie-inventaris 1e helft 2015

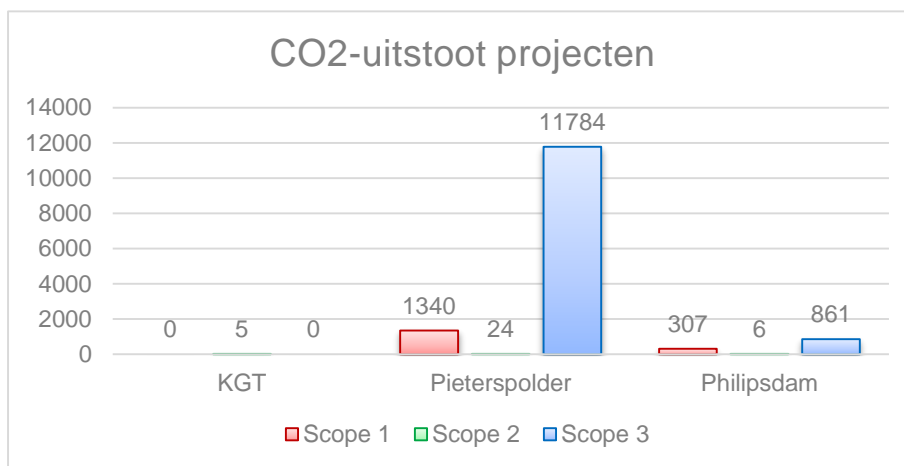
Deze emissie wordt vooral veroorzaakt door het rijdend materieel (68% van het totaal), de bedrijfswagens (20%) en het varend materieel (10%). Het elektriciteitsgebruik en het gasverbruik hebben een kleine invloed op de totale emissie-inventaris.

De meeste CO₂-emissie wordt dus veroorzaakt door het brandstofverbruik op en voor de projecten (98%). Gezien het type organisatie (projectgericht), nemen de overhead-activiteiten een bescheiden plek in.

Projecten:

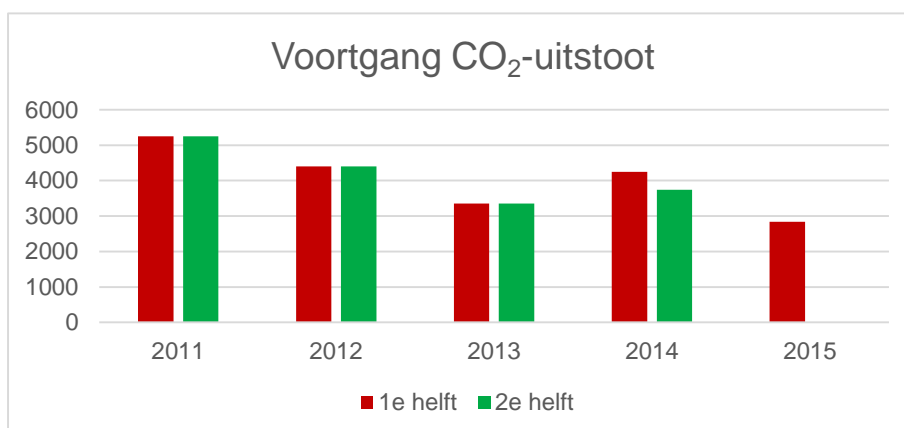
Wordt er gekeken naar de met gunningsvoordeel aangenomen projecten, dan blijkt er in de eerste helft van 2015 circa 14.779,6 ton CO₂ uitgestoten (scope 1, 2 en 3):

- Sint Pieterspolder, Nieuw Olzendepolder en de Emanuelpolder; De werkelijke totale uitstoot is berekend op 13.149 ton CO₂;
- Glooiing Philipsdam; De werkelijke totale uitstoot (scope 1, 2 en 3) is berekend op 1.175 ton CO₂;
- Kanaal van gent naar Terneuzen; De werkelijke totale uitstoot (scope 1, 2 en 3) is berekend op 4,6 ton CO₂ (het project is pas in de 2^e helft van 2015 in uitvoering gegaan).

5.3 TRENDS

Ten opzichte van het basisjaar (2011) is de emissie in 2015 (1^e helft) met 46% gedaald (absoluut gezien). Ten opzichte van de 1^e helft van 2014 is de emissie eveneens afgenomen (33%). Deze daling is te verklaren doordat de omzet in eigen werken relatief laag was.

5.4 VOORTGANG REDUCTIEDOELSTELLINGEN

Wordt de reductiedoelstelling vergeleken met de berekende CO₂-emissie, dan is het lastig daar een juiste waarde aan te hangen. Immers de absolute daling van 46% geeft geen weergave van de besparing, maar een afname van het grondverzet.

De reductiedoelstelling van de FL-Groep is een reductie van 2% te behalen. Dit hebben we gerelateerd aan de omzet.

Hoewel dit ook weer lastig is daar de totale omzet ook wordt bepaald door de omzet uit combinatiewerken (die weer niet is meegenomen in de berekening van de Emissie-inventaris). In 2014 lag de CO₂-emissie opnieuw onder de doelstelling (172,38 gram CO₂ / €), oftewel 23,8% gedaald ten opzichte van het basisjaar 2011 (226,31 gram CO₂ / €). In de 1^e helft van 2015 is dit doorgezet: (136,27 gram CO₂ / €, oftewel 39,8% gedaald). Geconcludeerd mag worden dat de genomen maatregelen effect hebben.

Worden de daling en stijging per jaar berekend in de afgelopen 3 jaar dan blijkt een reductie gerealiseerd van gemiddeld 7,7% per jaar. Uiteraard fluctueert dit per jaar (in 2012 een daling van 1,1%, in 2013 nog eens daling van 25,4% en in 2014 een stijging van 3,2%).

5.5 ONZEKERHEDEN

Beschrijving van de belangrijkste onzekerheden:

- de gasrekeningen van de werkplaats Middelbeers loopt van februari 2014 tot december 2014. Deze hoeveelheid is gebruikt als inschatting voor de hoeveelheid voor de eerste helft van 2015;
- de gasrekeningen Dodewaard loopt van april 2014 tot april 2015.

De gevolgen voor de emissie-inventaris van bovenstaande afwijking zijn marginaal, doordat het gas minder dan 1% van de totale emissie betreft.

5.6 MEDEWERKER BIJDRAGE

Binnen de FL-Groep is het op de volgende manier mogelijk voor medewerkers om bij te dragen aan en mee te denken over CO₂-reductie:

- ideeënbus kantoor;
- VGM-overleg;
- uitvoerdersoverleg;
- bedrijfsbureauoverleg;
- functioneringsgesprek (FL407);
- interactie vanuit specifieke toolboxmeeting (presentielijst FL 423);
- personeelsbijeenkomst, d.d. 05-07-15;
- e-mail (info@fl-liebregts.nl of a.timmer@fl-groep.nl).

De medewerkers hebben in deze periode diverse ideeën ingebracht. Eén en ander is in het uitvoerdersoverleg gepresenteerd en gecommuniceerd.

6 VOORTGANG OVERIGE VEREISTEN

6.1 MEEST MATERIËLE SCOPE 3 EMISSIES

Eind 2014 is in verband met de certificering naar niveau 5 een scope 3 analyse uitgevoerd. Het betrof de berekening over het jaar 2013. Derhalve is de analyse nu over 2014 uitgevoerd, waarbij de rangorde is bepaald over de datacollectie van 2014. In onderstaande grafiek zijn de resultaten van de berekening weergegeven.

Wordt de top zes van meest materiële emissies in rangorde geplaatst, dan blijkt deze ongewijzigd ten opzichte van 2013 en is als volgt:

1. Gebruik van verkochte producten/diensten;
2. Winning en productie van ingekochte materialen en diensten;
3. Uitbesteed transport;
4. Afdanking of recycling aan het einde van de levensduur;
5. Afvalverwerking van eigen afval van de FL-Groep;
6. Ingekochte kapitaalgoederen.

6.2 KETENANALYSE (4.A.1)

Uit de top zes van meest materiële emissies zijn twee ketenanalyses gekozen, waarvan één ketenanalyse uit de top twee. De uitgewerkte ketenanalyses betreffen:

- Ingehuurd transport en distributie (d.d. 09-10-14) - F.L. Liebregts;
- Scheepswerf (d.d. 09-10-14) - Shipcon.

Hierbij is de volgende reductiedoelstelling geformuleerd: Het realiseren van 10% CO₂-reductie in 2016 ten opzichte van 2013 als gevolg van transport in Scope 3, relatief aan de omzet.

Afgelopen periode zijn de eerste stappen gemaakt om de doelstelling te behalen:

- binnen het bedrijfsbureau is een presentatie gehouden ten aanzien van de doelstellingen en het te formuleren beleid (bedrijfsbureauoverleg d.d. 29-01-15);
- er is een inventarisatie opgesteld van de afvalstormen in 2014 binnen de FL-Groep (kantoor en werkplaats Middelbeers + de projecten + kantoor en werkplaats Dodewaard);
- er heeft een herberekening c.q. update 2014 van de ketenanalyse transport plaatsgevonden. Het totale tonnage getransporteerde grondstoffen en afval is significant gestegen. De gemiddelde uitstoot (per ton getransporteerd en per tonkm) is echter beide gedaald;
- daarnaast zijn in gesprekken met de bedrijfsleiders (van F.L. Liebregts en Shipcon) de mogelijkheden en wensen geïnventariseerd;
- Vervolgens is er een inkoop- en afvalbeleid geformuleerd en vastgesteld in de directiebeoordeling. De implementatie hiervan wordt nog de komende maanden van dit jaar vormgegeven (zie ook het verslag van de directiebeoordeling, d.d. 14-10-15).

6.3 EMISSIE INVENTARIS A-AANBIEDERS (5.A.2)

In 2014 heeft de FL-Groep een inkoopomzet van € 24,8 miljoen gerealiseerd. 80% hiervan betreffen A-leveranciers, oftewel 66 leveranciers (= zonder de C-leveranciers). Uitgesplitst:

- 1 x Bodex Milieu B.V.;
- 20 x Shipcon B.V.;
- 45 x F.L. Liebregts B.V..

Deze leveranciers zijn benaderd om hun Emissie-inventaris over 2014 aan te leveren (als inkoopvoorwaarde reeds om gevraagd). Uiteindelijk hebben 34 leveranciers gehoor gegeven aan dit verzoek.

Vier van deze leveranciers zijn reeds gecertificeerd voor de CO₂-prestatieladder (BAM, BTL, KWS en PON).

6.4 CO₂-EMISSIE REDUCTIEPROGRAMMA (5.C.1)

Op 6 oktober jl heeft de eerste bijeenkomst plaatsgevonden van de Community of Practice MVO Oirschot. De doelstelling van de Community of Practice is al volgt:

De ondernemers geloven er in dat MVO loont, stellen zich in de groep open op en helpen elkaar om tot een hoger niveau te komen.

Het Milieu, in combinatie met CO₂-reductie, is één van de onderwerpen binnen het traject waarin de ondernemingen zich gaan verbeteren.

Aan deze bijeenkomst is vanuit de FL-Groep deelgenomen door de KAM-coördinator. De Community of Practice bestaat uit een groep van acht ondernemers die intrinsiek gemotiveerd zijn om met MVO aan de slag te gaan. Eén van de deelnemers betreft de gemeente Oirschot, waarmee dus ook nog invulling gegeven wordt aan het uitvoeringsprogramma van de gemeente Oirschot (commitment "Klimaatvisie Kempengemeenten"). Aangezien de twee commitments hiermee in elkaar overlopen is in de directiebeoordeling besloten dat er een nieuw commitment gezocht dient te worden.

6.5 DEELNAME SECTORINITIATIEF (3.D.1)

VGR CO₂-platform

In de commissie Markt en Techniek heeft inmiddels Teun de Koning het stokje overgenomen van Frank Liebrechts. In de halfjaarlijkse vergadering zijn de ontwikkelingen op het gebied van SKAO en de CO₂-prestatieladder behandeld.

Mede op ons aandragen heeft in juli 2015 het bestuur besloten een 'Vakgroep Grondwerk CO₂-platform' op te gaan richten. Dit besluit is inmiddels uitgewerkt en beoordeeld door de Commissie Markt en Techniek. Per organisatie worden er 1 of 2 medewerkers (beleids- en uitvoeringsverantwoordelijken van lidbedrijven van de Vakgroep Grondwerk) aangemeld die aan dit platform deel zullen gaan nemen.

Om de doelstelling 3.D.1 te operationaliseren is het VGR CO₂-platform opgericht met de volgende opzet:

Doel (zonder limitatief te zijn) is het bieden van een platform voor de leden van de Vakgroep waar zij:

- elkaar fysiek en langs digitale weg kunnen ontmoeten;
- ervaringen op het gebied van CO₂-reductie en invulling geven aan MVO, kunnen uitwisselen over getroffen maatregelen, contacten met andere partijen in de keten zoals onderaannemers, opdrachtgevers, certificeringsinstanties, deskundigen, enzovoort;
- informatie opdoen over ontwikkelingen op sector en landelijk niveau op het terrein van CO₂ en MVO;
- aanzet geven voor de verdere beleidsontwikkeling op dit terrein.

Aantal bijeenkomsten per jaar: Het platform komt 4 x per jaar bijeen. Plaats van samenkomst: bij toerbeurt bij een van de deelnemende lidbedrijven. Aanvang bijeenkomsten 16.00 uur.

Een van de agendapunten die Teun aan zal dragen is de eis ten aanzien van 5.C.1, oftewel hoe andere bedrijven vormgeven aan de CO₂-emissie reductieprogramma's.

IMVO in de Maritieme sector

Vanaf 8 oktober 2014 neemt Shipcon deel aan het initiatief IMVO in de Maritieme sector. Het initiatief komt voort uit MVO Nederland, die als overkoepelende organisatie meerdere keteninitiatieven hebben uitgerold. In een aantal sessies en Pressure Cooker, waar Arjan Timmer aan heeft deelgenomen is er gekomen tot de volgende ambitie: "In 2040 onderscheidt de maritieme sector zich op MVO-gedrag en is daarmee boegbeeld voor een circulaire en sociale wereld".

Arjan Timmer neemt deel aan een van de verander projecten (welke aansluit bij het keteninitiatief op Shipcon). Het betreft onder ander:

- Cut the Crap (Slopen van schepen en in de toekomst op een schone manier). Hiertoe is door Shipcon samen met Havenbedrijf Rotterdam een bezoek aan ARN georganiseerd, om inspiratie/lering op te doen voor de Maritieme sector;
- Ranking the Ships: Binnen de maritieme industrie bestaan inmiddels verschillende indices en methodieken om schepen te kunnen beoordelen. Vaak gaat het hierbij om een specifiek aspect zoals CO₂ uitstoot of NO_x emissies. Achterliggende gedachte van het "Ranking the Ships" idee is om uiteindelijk een methodiek te ontwikkelen waarbij schepen getoetst en gerankt kunnen worden op de mate van duurzaamheid, waarbij 'duurzaamheid' breed gezien wordt op de aspecten People, Planet en Profit. Hiermee kunnen dan de externe kosten in kaart gebracht en gecommuniceerd worden wat tot een eenduidig waardeoordeel voor schepen en leveranciers zou moeten leiden. Ook ten behoeve van financiering biedt dit perspectieven: een dergelijk oordeel maakt de uitgave van Green Bonds

mogelijk. Dit project betreft een voorstudie: het inventariseren van huidige methodieken en een analyse van huidig gebruik en de behoefte in de markt voor een standaard. Voldoen de huidige standaarden of is er noodzaak tot ontwikkeling van een overkoepelende methodiek waarin diverse duurzaamheidsaspecten worden meegewogen.

6.6 PUBLICATIE WEBSITE

Via de website van F.L. Liebregts B.V. zijn de diverse verplichte onderdelen in te zien. Het afgelopen half jaar zijn de navolgende publicaties toegevoegd:

- update beleidsverklaring;
- 3.A.1 Energiebeoordeling 2014;
- emissie-inventaris 1^e helft 2015;
- update 5.A.2 Kwaliteitsmanagementplan;
- update 3.D.1 Deelname sectorinitiatief Shipcon.

